

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY

w OKARTOWIE

Okartowo 22, 12-250 Orzysz

woj. warmińsko-mazurskie

tel./fax 87 425 30 48

REGON 362141378, NIP 849-15-87-897

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY

W OKARTOWIE

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

WSTĘP

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okartowie obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym – realizowanym w szkole. Dla działań tych – zaplanowanych na rok 2023/2024 – zostają określone adresaci, realizatorzy oraz partnerzy.

Program realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego został opracowany w oparciu o Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego i zawiera:

- I. Podstawy prawne
- II. Założenia ogólne.
- III. Cel ogólny doradztwa zawodowego
- IV. Treści programowe oraz efekty realizacji programu.
- V. Realizacja programu
- VI. Ewaluacja programu.

I. Podstawy prawne programu.

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okartowie regulują:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz.996, 1000, 1290, 1669, 2245).
- Ustawa o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591 ze zmianami 2018 poz. 1647);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 59);
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r., w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)

II. Założenia programu

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu. Przygotowując niniejszy program, uwzględniono wyniki analizy zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe. Na podstawie wniosków można stwierdzić, że większa część badanych uczniów:

- ma problem z nazwaniem instytucji wspomagającej planowanie kariery zawodowej;
- nie potrafi wskazać swoich zainteresowań, cech osobowości, temperamentu.

- nie rozumie czym są kompetencje i kwalifikacje,
- nie wie, gdzie szukać informacji o zawodach;
- nie orientuje się w lokalnym rynku pracy,
- posiada znikomą wiedzę na temat zawodów i specjalności kształconych w szkołach ponadpodstawowych.

WSDZ jest częścią planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły. Adresatami są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele i instytucje wspomagające proces edukacyjno - doradczy.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowiącym sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki.

III. Cele ogólne programu

Celem WSDZ w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okartowie w oddziale przedszkolnym oraz w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.¹

IV. Treści programowe oraz efekty realizacji programu

Planowane działania uwzględniają zasoby szkoły, potrzeby i możliwości oraz treści programowe w obszarach:

¹ Cele orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla szkoły podstawowej zostały zaczerpnięte z przykładowych programów doradztwa zawodowego dla szkoły podstawowej opracowanych w ramach współfinansowanego z EFS projektu „Efektywne doradztwo edukacyjno-zawodowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych” realizowanego przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.

1. Poznanie siebie.
2. Świat zawodów i rynek pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych.

Uczniowie po zrealizowaniu zajęć potrafią:

- dokonać adekwatnej samooceny;
- rozpoznać swoje mocne i słabe strony;
- wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności;
- racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno – zawodową;
- dostosować się do zmian, kształtując właściwe relacje społeczne i przełamując bariery środowiskowe;
- analizować źródła informacji edukacyjno – zawodowej;
- wybrać szkołę ponadpodstawową, zgodną z jego zainteresowaniami;
- współpracować w zespole;
- sporządzać CV i list motywacyjny;
- skutecznie się zaprezentować;
- zachować się asertywnie;
- mają wiedzę dotyczącą charakterystyki zawodów z najbliższego otoczenia;
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru danej szkoły.

Nauczyciele:

- posiadają umiejętność diagnozowania potrzeb i zasobów uczniów;
- mają wpływ na rozwój zainteresowań, zdolności, talentów i predyspozycji uczniów;
- realizują tematy zawodoznawcze zgodnie z podstawą programową;
- udzielają rodzicom informacji i wsparcia w procesie doradczym lub kierują do specjalistów;
- współpracują z instytucjami w zakresie procesu orientacji i doradztwa zawodowego w szkole;
- śledzą losy absolwentów szkoły.

Rodzice:

- angażują się w rolę „doradców” swojego dziecka;
- posiadają informacje na temat ważnych czynników przy wyborze określonego zawodu i szkoły (zasady rekrutacji, oferty szkół;
- potrafią w razie potrzeby znaleźć pomoc dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- pomagają mądrze planować przyszłość edukacyjno-zawodową swojego dziecka;
- znają ofertę szkół;
- wiedzą gdzie szukać informacji na temat szkół, zawodów i wymagań wobec uczniów.

Szkoła:

- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji;
- realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

Środowisko lokalne:

- zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową;
- promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

V. Realizacja programu

Osobą odpowiedzialną za realizację Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okartowie jest dyrektor szkoły, który odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami doradztwa w szkole a instytucjami zewnętrznymi.

Program realizowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego. Do jego zadań należy m.in.: pomaganie uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej; prowadzenie zajęć z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. Doradca wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań, prowadzi poradnictwo indywidualne dla uczniów, a także systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie na działania związane z doradztwem zawodowym na terenie szkoły.

Do zadań pedagoga szkolnego i psychologa należy m.in.: włączanie treści z zakresu orientacji zawodowej w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, wychowawcy, nauczyciele świetlicy) eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami orientacji i doradztwa zawodowego, realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych, przygotowują uczniów do udziału w konkursach, prowadzą koła zainteresowań.

Szkoła współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi działania w zakresie organizacji doradztwa zawodowego, m.in.: z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowym Urzędem Pracy, szkołami ponadpodstawowymi oraz lokalnymi zakładami pracy.

1. Formy i metody pracy doradczej

Formy i metody pracy kierowane do uczniów:

- zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozwijaniu świadomości i konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, pozwalające na poznawanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych;

- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem;
- udzielanie indywidualnych porad uczniom;
- udostępnianie wiadomości o szkołach, zawodach (ulotki, informator o szkołach zawodowych);
- realizowanie treści zawodoznawczych w czasie lekcji przedmiotowych;
- pogadanki z przedstawicielami różnych zawodów;
- organizowanie wycieczek (poznawanie miejsc pracy, zawodów).

2. Treści i czas realizacji

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu całego roku szkolnego, w ramach:

- lekcji wychowawczych,
- lekcji przedmiotowych,
- zajęć pozalekcyjnych;
- wycieczek;
- spotkań edukacyjnych związanych z wyborem szkoły ponadpodstawowej.

VI. Ewaluacja programu

Ewaluacja ma na celu sprawdzenie, czy działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców oraz, czy spełniły założenia programu. Na podstawie obserwacji i rozmów z wychowawcami klas, doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie na koniec roku szkolnego 2023/2024, które przedstawi Dyrektorowi szkoły oraz Radzie Pedagogicznej.

Załącznik 1.

Roczny plan ogólnoszkolnych działań doradczych

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1. Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klas VIII	Dokonanie diagnozy podczas zajęć z doradcą zawodowym	Doradca zawodowy.	Październik/ listopad 2023
2. Organizowanie uroczystości, apeli, umożliwiających prezentację mocnych stron i umiejętności uczniów.	Udział uczniów w uroczystościach, apelach prezentacja prac plastycznych.	Nauczyciele	Zgodnie z planem pracy szkoły
3. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.	Organizowanie zajęć wynikających z potrzeb uczniów.	Nauczyciele	Zgodnie z planem zajęć
4. Badania losów absolwentów	Rozmowa z rodzicami.	Nauczyciel - wychowawca klasy VIII	Wrzesień 2023
Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
2. Stworzenie w ramach możliwości w bibliotece szkolnej kąca zawodoznawczego.	Prezentacja dostępnych informacji, folderów w bibliotece szkolnej.	Doradca zawodowy, nauczyciel informatyki, nauczyciel biblioteki szkolnej, pedagog.	Aktualizacja przynajmniej raz w semestrze w roku szkolnym 2023/2024
3. Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz	Doradca zawodowy	Przez cały rok szkolny 2023/2024

	scenariuszy zajęć z zakresu orientacji zawodowej.		
Obszar 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1. Zebranie informacji dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień	Tematyka zajęć w klasie VIII: <ol style="list-style-type: none"> 1) Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie. 2) Praca jako wartość w życiu człowieka. 3) Wolontariat – wstępem do kariery. 4) Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych. 5) Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru. 6) Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda. 7) Rozpoznaję swoje aspiracje. 8) Kim chcę zostać w przyszłości? 9) Moje zasoby i preferencje a oczekiwania pracodawców. 10) Doradca zawodowy – kto to taki? 	Doradca zawodowy	10 godzin II półrocze roku szkolnego 2023/2024
2. Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, pracownikami instytucji rynku pracy, a także z absolwentami i przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapraszanie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów; 2. Przeprowadzenia lekcji wychowawczych z zakresu orientacji 	Nauczyciele przedszkola, wychowawcy klas V-VIII, nauczyciele przedmiotów,	Cały rok szkolny 2023/2024

	zawodowej w klasach V-VIII, 3. Organizowanie w ramach możliwości wycieczek do zakładów pracy/firm. 4. Współpraca z doradcami zawodowymi z Powiatowego Urzędu Pracy oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pisz. 5. Organizacja spotkań z przedstawicielami szkół ponadpodstawowymi.	doradca zawodowy		
3. Przekazywanie informacji dot. podstawowych grup zawodowych	1. Podczas zajęć przedmiotowych, udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu.	Wychowawcy klas, Nauczyciele przedmiotów, Doradca zawodowy	Cały rok szkolny 2023/2024	
Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.				
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji	
Psychoedukacja rodziców - porady i konsultacje, udostępnianie informacji zawodoznawczych na zebraniach dla rodziców.	Zebrania z rodzicami,	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog szkolny, Pedagog specjalny	Według potrzeb	
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.				
Lp .	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Konsultacje	Konsultacje dla nauczycieli wspierających działania w ramach WSDZ.	Pedagog szkolny, doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów	Wg potrzeb

Niniejszy program opracowany został przez doradcę zawodowego we współpracy z innymi nauczycielami oraz pedagogiem szkolnym.

Program został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną i zatwierdzony przez dyrektora szkoły do realizacji w roku szkolnym 2023/2024.

Opracowała
Ewa Makowska – doradca zawodowy

Załącznik 2.

Szczegółowy program działań z zakresu na poszczególnych etapach edukacyjnych

I Oddział przedszkolny w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Okartowie

1. Cel preorientacji

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

2. Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.3 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.4 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

3. Warunki i sposoby realizacji

Cele szczegółowe przewidziane są do realizacji:

- a. podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);
- b. podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
- c. podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w oddziałach przedszkolnych w szkole i poza nią.

II Oddziały nauczania wczesnoszkolnego, klasy I-III

1. Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

2. Treści programowe – cele szczegółowe

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą

3. **Warunki i sposób realizacji**

Orientacja zawodowa w oddziałach klas I-III jest realizowana:

- a. podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- b. w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:

- ✓ **bieżącą pracę z uczniami** przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
- ✓ **zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów** tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
- ✓ **zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.**

III. Oddziały klas IV-VIII

1. Cel orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VIII oraz jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

2. Treści programowe

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup;
- 2.2 opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.4 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.5 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.6 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

3. Warunki i sposób realizacji

Orientacja zawodowa w oddziałach klas IV - VIII jest realizowana:

α. podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;

β. w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej poprzez:

- **bieżącą pracę z uczniami** przez wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu prowadzoną przez nauczycieli, nauczycieli wychowawców i specjalistów;
- **zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów** tj. pozostałe działania związane z doradztwem zawodowym realizowane w szkole i poza nią;
- **zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.**

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego na rok szkolny 2021/2022

Klasy I-VIII				
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji	
Warmińsko-Mazurski Tydzień Kariery	Warsztaty adresowane dla uczniów klas VI i VIII.	Dyrektor szkoły, M. Sulewska Wychowawcy klas IV-VIII E. Makowska	październik 2022	
Lekcja o funduszach europejskich projekt realizowany w klasie VIII	2 lekcje w ramach projektu z klasą VIII	E. Makowska		
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów: „Ciekawe zawody naszych rodziców”	Spotkanie z przedstawicielem zawodów w czasie zajęć edukacyjnych.	M. Lięska E. Mroczek E. Makowska	Cały rok	
Wycieczki zawodoznawcze	Wycieczka do miejsc pracy (pocztą, bank, piekarnia, Urząd Miasta)	Nauczyciele/ wychowawcy	Cały rok	
ODDZIAŁY KLAS I-III				
Tematy zajęć wyodrębnione z podstawy programowej realizowane na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych w ramach kształcenia ogólnego:				
KLASA I 1 Wypowiedzi na temat pracy rolnika,	Zajęcia w ramach podstawy programowej w klasie I	Emilia Mroczek	Listopad 2022	

ogrodnika, leśnika. 2. Warto być.....mój ciekawy zawód”	Zajęcia w ramach podstawy programowej w klasie I.	Marzec 2023
KLASA II 1. Kto pracuje w szkole? Poznajemy zawód nauczyciela, pedagoga, dyrektora szkoły) 2. ”Jak poznajemy przeszłość?” - wyjaśnienie pojęcia <i>archeolog</i> , <i>archeologia</i> , rozmowa i układanie zdań o pracy archeologa.	Zajęcia w ramach podstawy programowej w klasie II.	Wrzesień 2022
KLASA III 1. Kim zostanę, gdy dorosnę? 2. Moje talenty!	Zajęcia realizowane w ramach podstawy programowej w klasie III	Maj 2023
1. Prowadzenie w szkole SKO 2. Zajęcia rozwijające sprawność fizyczną SKS . 3. Zajęcia rozwijające zainteresowania przedmiotami matematyczno - przyrodniczymi. 4. Zajęcia rozwijające/ konsultacje.	Zajęcia dodatkowe	Ewa Makowska
		Cały rok.
ODDZIAŁY KLAS IV – VIII		
<u>Matematyka:</u> Nauczyciele: I Sulima, G Góralczyk	1. Obliczenia procentowe” (komu umiejętności ta jest potrzebna w pracy zawodowej?) 2. „Czytamy mapę najbliższej okolicy” – zawód kartograf.	
<u>Geografia:</u> Nauczyciel: I Sulima	„Czytanie map - praca kartografa”.	
<u>Biologia:</u>	„Higiena i choroby układu krwionośnego” – kardiolog, lekarz.	

<u>Nauczyciel:</u> G Góralczyk		
<u>Technika:</u>	„Którędy bezpieczniejszy” - ocena swoich predyspozycji technicznych w kontekście wyboru przyszłego kierunku kształcenia.	
<u>Nauczyciel:</u> H Makowski		
<u>Informatyka:</u>	„W poszukiwaniu skarbu. Jak przejść przez labirynt?” – zajęcia z programowania.	
<u>Nauczyciel:</u> H Makowski		
<u>Plastyka:</u>	„Nowatorskie zastosowanie fotografii przez dadaistów i surrealistów”.	
<u>Nauczyciel:</u> Iwona Strojek		
<u>Muzyka:</u>	„Ludwig van Beethoven - Oda do radości” – kompozytor.	
<u>Nauczyciel:</u> J Żuber		
<u>Wychowanie fizyczne:</u>	„Gramy rekreacyjnie w dwa ognie”-uczeń bierze udział w grach szkolnych i uproszczonych jako zawodnik i jako sędzia”.	
<u>Nauczyciel:</u> H Makowski		
<u>Historia:</u>	„Kultura starożytnej Grecji” – filozof, archeolog, „Mieszkamy w Polsce”.	
<u>Nauczyciel:</u> M Krasieńska		
<u>Fizyka:</u>	„Czym zajmuje się fizyka” „Użytkowanie energii elektrycznej” -technik elektryk.	
<u>Nauczyciel:</u> M Krawiec		
<u>Język nowożytny:</u>	„Codzienne obowiązki domowe”	
<u>Nauczyciel:</u> K Niezgoda	„Everyday jobs” - praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, wybór zawodu). „My hobby”; „School objects. Przedmioty szkolne”.	
<u>Język polski:</u>	„Byliśmy w kinie i teatrze” – redaktor, scenarzysta, filmowiec	
<u>Nauczyciele:</u> M Wysocka, M Krasieńska	„Zgłębiamy tajniki pracy filmowców”.Co może przydarzyć się aktorom?”- wyodrębnia elementy składające się na widowisko teatralne (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakterystyka, kostiumy, rekwizyty); "Stary człowiek i morze"- walka o wartość ludzkiego życia.	
Zajęcia w ramach godzin wychowawczych realizowane zgodnie z planem pracy wychowawcy.	Lekcje w ramach godzin wychowawczych.	Nauczyciele wychowawcy klas I, II, III, V, VI, VIII oraz przedszkola.
Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i	Przygotowanie do konkursu matematycznego „Kangur”,	I. Sulima, G. Góralczyk K. Niezgoda Cały rok Cały rok

uzdolnienia uczniów:	olimpiady przedmiotowe Język angielski Język polski, Historia, Biologia, Geografia Zajęcia z wychowania fizycznego	M. Krasińska, M. Wysocka M. Krasińska I. Sulima, G. Góralczyk H. Makowski	Cały rok Cały rok
Ogólnopolski Tydzień Kariery Zajęcia w ramach obchodów Tygodnia Kariery. Diagnoza i prelekcja dla uczniów.	Spotkanie z doradcą zawodowym z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Piszcu. Udział uczniów klas IV-VIII w zajęciach	Doradca zawodowy z poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Piszcu.	Październik 2022
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, pracownikami instytucji rynku pracy, a także z absolwentami i przedstawicielami szkół ponadpodstawowych.	Spotkania online, webinaria	Dyrektor szkoły, Doradca zawodowy, nauczyciele, pedagog	W ramach możliwości
Działania skierowane do rodziców			
Jak wspomagać dziecko w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień?	Pogadanka z rodzicami dzieci z oddziału przedszkolnego	Martyna Ligęska Doradca zawodowy	Styczeń 2023
„Jak pomóc dziecku wybrać szkołę ponadpodstawową?”	Spotkanie doradcy zawodowego z uczniami i rodzicami klas VIII	Magdalena Wysocka, doradca zawodowy, pedagog.	Styczeń 2023

Niniejszy program opracowany został przez doradcę zawodowego we współpracy z innymi nauczycielami oraz pedagogiem szkolnym. Program został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną i zatwierdzony przez dyrektora szkoły do realizacji w roku szkolnym 2022/2023.

Opracowała Ewa Makowska – doradca zawodowy

